

J • ENSUU

Euroopan Metsäpääkaupunki Joensuu

Joensuu Forest Capital of Europe

Kesäkuu, 2023

Euroopan Metsäpääkaupunki Joensuu – Ratkaisuna Metsä

- Metsän merkitys on aina ollut Joensuulle suuri. Vuosikymmenten työllä on kehittynyt kansainvälisesti ainutlaatuinen metsäosaamisen keskittymä, jolla on paljon annettavaa koko ihmiskunnan tulevaisuuden kannalta. Metsät ja metsien käyttö ovat globaalisti ajankohtaisempia kysymyksiä kuin koskaan aiemmin.
- Joensuun strategiassa yhdeksi erottumistekijäksi on tunnistettu ”Metsäpääkaupunki Joensuu”. Tavoitteena on tukea Joensuun metsiin liittyvää koulutusta, tutkimusta, liiketoimintaa ja kansainvälistä näkyvyyttä. Tavoitetila ja lähivuosien toimenpiteet linjataan tässä Metsäpääkaupunki Joensuu –ohjelmassa.

Joensuussa toimimme yhdenvertaisesti, yhdessä, rohkeasti ja kestävästi

Ihmiset tekevät Joensuun, on monta tapaa olla joensuulainen. Kunnioitamme toisiamme ja annamme jokaisen elää omannäköistään elämää. Kohtelemme kaikkia ihmisiä oikeudenmukaisesti. Toivotamme kaikki ihmiset tervetulleeksi.

Joensuussa kuuntelemme toisiamme, rakennamme kaupunkiamme ja palvelujamme niin, että ne palvelevat joensuulaisia mahdollisimman hyvin. Meitä on helppo lähestyä ja teemme asiat yhteistyössä. Päätöksentekomme on avointa ja läpinäkyvää.

Yhdessä tekemällä uskallamme kokeilla ja luoda uutta. Kaikkea toimintaamme leimaa jatkuvan kehittämisen periaate ja näytämme suuntaa meille tärkeissä asioissa.

Varmistamme kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja kaupunkimme tulevaisuuden toimimalla taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävästi. Joensuu on turvallinen paikka asua. Elämme upean luonnon ympäröimänä ja vaalimme sen säilymistä myös tuleville sukupolville.

1. Euroopan Metsäpääkaupunki Joensuu- Kilpailutekijät

Metsäalan läpileikkaava koulutus ja tutkimus

Joensuusta löytyy ainutlaatuinen metsäbiotalouden tutkimus- ja koulutuskeskittymä. Täältä löytyy jokaiselle sopiva koulutusaste aina ammatillisista tutkinnoista tohtorikoulutukseen - tutkintonimikkeitä löytyykin kymmenittäin, kuten metsäkoneasentaja, metsätalousinsinööri sekä maatalous- ja metsätieteiden tohtori. Joensuulaisen osaamisen äärelle hakeutuu myös suuri määrä kansainvälisiä opiskelijoita.

Syksyllä 2023 alkava teknis-luonnontieteellisen alan koulutus tukee alueen teollisuuden työvoimatarpeita ja tiivistää yhteistyötä VTT:n kanssa. Joensuussa metsäalan arjen käytäntöjä johdetaan kansainvälisellä tiedolla ja tutkimuksella, joita edistävät Itä-Suomen yliopiston (UEF), ammattikorkeakoulun (Karelia) ja ammattikoulun (Riveria) oppilaitosten lisäksi toimijat kuten Luonnonvarakeskus, Euroopan metsäinstituutti (EFI) ja Suomen ympäristökeskus.

Elinvoimaiset metsät ja monipuolinen yritystoiminta

Joensuu on elinvoimaisten metsien ympäröimä. Joensuun kaupunki omistaa lähes 9000 hehtaaria metsää, ja paikallisissa metsänomistajissa asuu runsaasti osaamista metsänhoitoon liittyen. Ilmastokestävän metsänhoidon osaaminen toimii lähtökohtana metsätalouden uudistumiselle ja kaikelle metsäpohjaiselle yritystoiminnalle. Metsiä hyödynnetään aktiivisesti kansalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä.

Joensuu on ihanteellinen paikka metsäalan yrityksille syntyä, kehittyä ja kasvaa. Huippuosaamista löytyy valmistavan teollisuuden, metsäraaka-aineiden jalostuksen sekä teknologiateollisuuden parista. Alueella on vahva metsä- ja puupohjaisten materiaalien tuntemus ja useat tuotantolaitokset valmistavat puusta uusiutuvia tuotteita, joilla tuetaan vihreää siirtymää. Monipuolinen kattaus mahdollistaa yritysten välisen synergian sekä kotimaisten ja kansainvälisten osaajien houkuttelun.

Älykäs metsätalous

Joensuu on maailman kärjessä metsätalouden digitalisaatiossa. Metsä- ja ympäristötiedon keruu ja analysointi on keskeistä esimerkiksi ilmastomuutokseen sopeutumisen ja luontokadon hillitsemisessä.

Digitaalista osaamista löytyy paikkatiedon, ennakkoinnin ja fotoniiikan saralta. Joensuu on ollut kaukokartoitustiedon kehittämisen ja tulkinnan kärkenä jo vuosikymmeniä. Osaamisalueet jalkautuvat käytännön toimenpiteiksi metsien vastuullisena hoitona ja metsätalouden älykkäänä kehittämisenä globaalisti. Vuosikymmenien ajan kehitettyä metsätalouden osaamista on viety maailmalle jo pitkään.

Yhdessä tekeminen ja verkostot

Metsä on aina ollut tärkeä hyvinvoinnin lähde Suomelle ja Joensuu on ollut yksi vetureista. Metsäpääkaupunki-status ei ole syntynyt sattumalta, vaan sitä on rakennettu yhdessä jo vuosikymmenten ajan.

Pitkään yhdessä tekemisestä syntyneet verkostot ovat laajat, monikerroksiset ja kansainväliset. Monet metsäalan kansainväliset huippuvaikuttajat ovat rakentaneet osaamistaan Joensuussa. Eri toimijoiden yhdessä tekeminen mahdollistaa täysin uudenlaisen osaamisen syntymisen. Ala kasvaa ja kehittyy ja mukaan toivotaan jatkuvasti uusia tekijöitä.

Kirkkaimmat kilpailutekijät

Metsäalan läpileikkaava koulutus ja tutkimus

Monipuolinen, huipputason käytännön ja akateeminen koulutus sekä kansainvälinen tiedeyhteisö houkuttelevat tulevaisuuden osaajia.

Elinvoimaiset metsät ja monipuolinen yritystoiminta

Metsiä hyödynnetään aktiivisesti kansalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Huipputason yritystoimintaa laajasti metsäbiotalouden eri sektoreilta: metsäteollisuus, kone- ja laitevalmistus, ICT, fotoniikka.

Älykäs metsätalous

Vuosikymmenien ajan kehitetty metsätalouden osaaminen: koneellistamisen, digitalisaation ja automaation hyödyntäminen metsätaloudessa. Metsien kestävä hoidon ja vastuullisen käytön edelläkävijä.

Yhdessä tekeminen ja verkostot

Joensuussa on todellista halua ja kykyä toimia yhdessä matalalla hierarkialla, mitä edesauttaa vuosikymmenten saatossa muodostuneet verkostot ja osaaminen.

Ainutlaatuinen keskittymä

Ainoa paikka maailmassa, jossa kaikki metsäalan koulutustasot, huipputason tutkimus ja käytännön prosessit sekä maailmanluokan yritykset kohtaavat.

Ratkaisuna metsä.

Toimijoiden yhteistyö avaa uusia mahdollisuuksia innovatiiviselle osaamiselle, joka auttaa ratkaisemaan ilmastonmuutosta, luontokatoa ja muita maailmanlaajuisia haasteita.

2. Euroopan Metsä- pääkaupunki Joensuun tavoitetila 2030

Euroopan Metsäpääkaupunki Joensuu tavoitetila 2030:

Joensuu on kansainvälisesti arvostettu ja tunnettu metsäalan keskittymä, jossa metsistä luodaan maailmaa muuttavia innovaatioita.

Joensuu on kansainvälisesti tunnettu Euroopan metsäpääkaupunkina, jossa huipputason tutkimus, kaikki koulutustasot, käytännön prosessit sekä maailmanluokan yritykset kohtaavat. Arvostettu keskittymä tarjoaa kanavat kansainväliseen menestykseen ja houkuttelee uusia osaajia ja toimijoita alueelle Suomesta ja kansainvälisesti.

Joensuussa metsiä arvostetaan ja niiden monipuolinen merkitys ja mahdollisuudet tunnistetaan. Alueella luodaan jatkuvasti uusia metsiin liittyviä innovaatioita, joilla pystytään vastaamaan laajasti erilaisiin globaaleihin haasteisiin ja tuotetaan käytännön ratkaisuja vihreään siirtymään. Innovaatioiden keskiössä ovat metsän tuomat mahdollisuudet kokonaisuutena – ei vain puu raaka-aineena. Metsäklusteri on alueen suurimpia työllistäjiä ja merkittävin vientitulojen lähde.

Joensuussa metsät innostavat tekemään yhdessä. Laaja osaaminen yhdistettynä mataliin hierarkioihin ja ketterään yhteistyöhön varmistaa, että alue on jatkuvasti uusimman tiedon äärellä. Kaupunkilaiset ovat ylpeitä paikallisesta osaamisesta, luonnosta ja metsistä arvostaen niitä keskeisenä osana alueen elinkeinoa, viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Joensuu on kasvava metsäalan kansainvälinen keskus, johon kutsumme nyt sinut. Verkostoomme tarvitaan aina uusia osaajia ja näkemyksiä – Tervetuloa Euroopan Metsäpääkaupunkiin!

3. Kohderyhmät ja kärkiviestit

Joensuu Euroopan Metsäpääkaupunki – Ratkaisuna metsä.
Joensuu Forest Capital of Europe – Solution. Forest.

Joensuu on ainoa paikka maailmassa, jossa kaikki metsäalan koulutustasot, huipputason tutkimus ja käytännön prosessit sekä maailmanluokan yritykset kohtaavat. Eri toimijoiden yhdessä tekeminen mahdollistaa täysin uudenlaisen osaamisen syntymisen. Meillä on mahdollisuus ja osaaminen ilmastonmuutoksen, luontokadon ja muiden globaalien haasteiden ratkaisuun.

Pääviesti: Joensuussa on maailmanlaajuisesti ainutlaatuinen metsäosaamisen keskittymä.

Päättäjät

Joensuuhun panostaminen luo kasvua koko Suomessa ja vie metsäosaamistamme ympäri maailmaa. Pohjois-Karjalan alueen metsäalan keskittymä on sekä Euroopan, että maailman tasolla uniikki kokonaisuus.

Yritykset ja investoijat

Joensuussa on laaja kattaus erilaisia alan yrityksiä maailman suurimmasta metsäkonevalmistajasta innovatiivisiin startupeihin. Tarjoamme yrityksille upeita kasvun mahdollisuuksia: tutkimusta, työvoimaa, verkostoja ja laajaa poikkitieteellistä osaamista. Täällä metsä tarjoaa ratkaisuja tulevaisuuteen.

Opiskelijat

Metsä on tulevaisuuden ala, joka sekä työllistää että tuottaa ratkaisuja ilmastonmuutokseen ja siirtymään fossiilitaloudesta kiertotalouteen. Joensuussa voit opiskella alaa yliopistossa, ammattikorkeakoulussa sekä ammattiopistossa ja työpaikkoja on tarjolla runsaasti. Opiskelu Joensuussa mahdollistaa myös kansainvälisen uran.

Suuri yleisö

Metsäosaamisessamme on huikea tulevaisuus. Elinvoimaiset metsät, älykäs metsätalous, uudet metsäinnovaatiot ja koko alan ympärillä pyörivä tutkimus, opiskelu ja liiketoiminta luovat alueellemme elinvoimaa ja työpaikkoja. Metsät ovat tärkeä henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin lähde joensuulaisille ja niistä nauttivat myös alueella vierailevat.

Perustelut:

- Joensuussa on mm. koko metsäalan koulutusketju sekä tutkimusosaaminen, jonka vuoksi myös yritykset keskittyvät alueelle
- Maailman kärjessä metsätalouden digitalisaatiossa ja metsä- ja luonnonvaratiedon keruussa ja analysoinnissa. Korkeatasoinen paikkatieto-, fotonikka- ja ennakointiosaaminen
- Maailmanluokan kaukokartoitusosaaminen
- Jo nyt noin 600 metsäalan yritystä, joiden yhteenlaskettu liikevaihto on 1,4 miljardia. Kun huomioidaan koko klusteri, eli metsäteollisuuden ja puunjalostuksen arvoketju sekä teknologia-, ICT- ja palveluyritykset, liikevaihto yli 2 mrd/v.

Perustelut:

- Huipputason yritystoimintaa laajasti metsäbiotalouden eri sektoreilta: metsä- ja puutuoteteollisuus, kone- ja laitevalmistus, ICT, data-analytiikka, fotonikka. Esim. John Deere, Kesla, Mantsinen, Arbonaut, Bitcomp, Stora Enso, UPM, Binderholz ja Iivari Mononen Group
- Ylivertainen osaaminen ja verkostot: yliopisto, Karelia, Riveria sekä Luke, EFI, SYKE, GreenHub
- Alueen vahvuuksia myös työvoiman sekä puun saatavuus

Perustelut:

- Tiede, koulutus ja käytäntö käsikädessä: monipuolinen, huipputason koulutus kolmessa tasossa sekä kansainvälinen tiedeyhteisö
- Itä-Suomen yliopisto, Ammattikorkeakoulu Karelia, Ammattikoulu Riveria
- 600 alan tutkimus- ja kehitystehtävissä työskentelevää asiantuntijaa
- Noin 400 alan opiskelijaa
- Laaja kattaus metsäalan tutkintonimikkeitä, kuten metsäkoneasentaja, metsäkoneenkuljettaja, metsätalousinsinööri sekä maatalous- ja metsätieteiden tohtori

Perustelut:

- Joensuussa on kehitetty metsätalouden osaamista vuosikymmenien ajan. Tänäpä ala on huippuunsa viritettyä (mm. koneellistaminen, digitalisaatio ja automaatio)
- Alueen yritykset tarjoavat noin 6000 metsäalan työpaikkaa, monenlaisia mahdollisuuksia
- Virkistysmahdollisuudet: kaupunki on Suomen kunnista neljänneksi suurin metsänomistaja ja alueella on huomattava määrä luonnonsuojelualueita
- Metsäkasvatus lähtee lapsista ja nuorista alkaen, esim. ENO-verkkokoulun puunistutuspäivät

4. Toimenpiteet ja tekemisen painopisteet tavoitetilan saavuttamiseksi

Metsäalan sisäiset verkostot ja liiketoiminta

- Perustetaan ja resursoidaan Business Joensuun johdolla Forest Joensuu -verkosto.
- Luodaan Forest Joensuu -verkostolle verkostomainen yhteistoiminnan malli.
- Laaditaan avaintoimijoiden kanssa sopimukset metsäpääkaupungin tavoitteiden edistämisestä.
- Tehdään Forest Joensuun toiminta tunnetuksi ja houkuttelevaksi konkreettisten projektien ja tapahtumien kautta uusille metsäalan toimijoille.
- Sitoutetaan alueelle uutta metsäbiotalouden alan yritystoimintaa, joka otetaan mukaan alan tki-verkostoon.
- Mahdollistetaan metsään liittyvien korkean jalostusasteen tuotteiden kehittäminen, valmistus ja arvoketjun kasvattaminen Joensuussa.
- Kannustetaan systemaattisesti metsäbiotalouden alan innovaatioiden luomiseen ja esille tuomiseen.
- Lisätään eri toimialoilla metsään liittyvää innovaatiovetoista vuoropuhelua.
- Huomioidaan metsäbiotalouteen liittyvät pienetkin liikeideat osana alan verkostoa.
- Mahdollistetaan kaupungin metsien vastuullinen ja monimuotoinen hyödyntäminen.
- Toteutetaan kaupungin metsissä kunnianhimoista ja poikkitieteellistä metsätutkimusta kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa.
- Kasvatetaan kansainvälisen kehitysrahoituksen, investointien ja kv-opiskelijoiden määrää.

Metsäpääkaupungin tunnettavuuden lisääminen

- Parannetaan Joensuun yleistä tunnettavuutta Euroopan metsäpääkaupunkina ja metsäosaamisen keskittymänä.
- Luodaan malleja kansainvälisten metsäalan opiskelijoiden ja osaajien asettautumiseksi Joensuuhun.
- Käynnistetään uusia yhteistyön avauksia maailmalla työskentelevien Joensuun oppilaitosten alumnien verkostossa.
- Vahvistetaan Joensuun roolia kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa.

Kuntalaiset, metsä ja kaupunkikuva

- Tunnistetaan lähi- ja virkistysmetsien merkitys joensuulaisten ja matkailijoiden hyvinvoinnille ja huomioidaan se kaavoituksessa.
- Sijoitetaan kaupunkiin Metsäpääkaupunki Joensuun maamerkki, kuten taideteos ja tuodaan kaupunkikuvassa esille metsään liittyviä tunnusmerkkejä, rakennuksia ja teoksia.
- Keskeisillä kaupunkiin saapumisen liikenneväylillä viestitään saapumisesta Metsäpääkaupunki Joensuuhun.
- Tarjotaan Joensuun kaupunkiympäristöä alustaksi erilaisille metsään ja puuhun liittyville kehityshankkeille ja liikeideoille.
- Huomioidaan paikallinen metsäbiotalouden osaaminen julkisissa hankinnoissa, kuten rakentamisessa ja energiaratkaisuissa.
- Etsitään uusia tapoja innostaa kaupunkilaisia yhteisiin vastuullisiin metsätempauksiin.
- Lisätään viestinnällä kaupungin hiilineutraalisuustavoitteiden ja metsien monimuotoisuuden tavoitteiden tunnettavuutta sekä vahvistetaan metsän arvostusta.
- Kasvatetaan kaupungin omistaman suojellun metsäpinta-alan määrää vähintään 7 prosenttiin vuoteen 2028 mennessä.
- Kehitetään yhdessä asiantuntijoiden kanssa laskureita, joiden avulla voidaan seurata esimerkiksi puiden kasvumääriä reaaliaikaisesti.
- Jatketaan Joensuun metsänhoidon ja luonnon monimuotoisuuden linjausten toteuttamista.
- Huomioidaan kaupunkisuunnittelussa ja rakentamisessa luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja mahdollisuudet monimuotoisuuden lisäämiseen.

5. Metsäpääkaupungin ekosysteemi

Järjestöt ja yhdistykset

TKI ja oppilaitokset

Rahoittajat ja kumppanit

Metsät ja alueet

Metsän hyöty- ja virkistyskäyttäjät sekä metsänomistajat

Rinnakkais-toimialat fotoniiikka ja ICT-osaaminen

Yritykset

Euroopan Metsäpääkaupunki Joensuu

Kutsumme sinut Euroopan Metsäpääkaupunkiin, Joensuuhun!

Meidän ja verkostomme osaaminen on käytössäsi, kun pohdit yrityksen sijoittumista, tutkimusyhteistyötä, opintoja tai työmahdollisuuksia Joensuun alueella. Ota yhteyttä!

Business Joensuu

Business Joensuun Business-päivystys:
010 419 8011 ma-pe klo 9-17

Seppo Tossavainen, yritysasiantuntija, metsäbio- ja
kiertotalous, kansainvälistymispalvelut
seppo.tossavainen@businessjoensuu.fi
p. 040 343 3377

Pauliina Pikkujämsä, palvelujohtaja, investoinnit ja
sijoittumispalvelut
pauliina.pikkujamsa@businessjoensuu.fi
p. 040 743 4362

Joensuun kaupunki

Sami Laakkonen, strategiajohtaja
sami.laakkonen@joensuu.fi
p. 050 443 1661

Valmistelu, toimeenpano ja seuranta

- Metsäpääkaupunki Joensuu -ohjelman valmistelu aloitettiin helmikuussa 2023. Ensimmäiseen valmistelutyöpajaan osallistui yli 40 metsäalan osaajaa asiantuntijaorganisaatioista, oppilaitoksista ja yrityksistä. Toiseen pajaan osallistuivat Joensuun kaupungin, Business Joensuun ja Luonnonvarakeskuksen edustajat. Valmistelussa ovat olleet mukana myös kaupungin metsä-, ilmasto- ja ympäristöasiantuntijat sekä viestinnän asiantuntijat. Ohjelma on ollut valtuustoryhmien kommentoitavana. Metsäpääkaupunki Joensuu -ohjelman valmistelu on toteutettu Innokaupunki Joensuu -hankkeen toimenpiteenä.
- Ohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 19.6.2023.
- Viestimme aktiivisesti ja seuraamme ohjelman toteutumista vuosittain kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä. Ohjelman tarkempi toteutus linjataan vuosittain kaupungin budjetin valmistelun yhteydessä.
- Ohjelman toteutusta lisäresursoidaan EAKR/ESR/JTF-hankkeella 2023-2026.

**Tämä aineisto on tuotettu osana Joensuun kaupungin
innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen (EAKR) toimintoja,
joita osarahoittaa Euroopan unioni sekä Joensuun kaupunki.**

J • ENSUU

**Euroopan unionin
osarahoittama**

innokaupungit